

žatost, za to nam jamči nje vrli župnik in župan s svojimi vrlimi odborniki.

Z zelenjem in slovenskimi trobojnicami okrašena gostilna g. Bastina je pozdravljala prišlece. Pokanje topičev pa je daleč na okoli naznanjalo, da praznuje slovenska zavednost danes tukaj svoj praznik. V gostilniški sobi pa so udarjali vuhredski tamburaši lepe slovenske komade ter navduševali z lepimi zvoki slovenske pesmi vrla srca poslušalcev.

Ko so odmevali zadnji glasovi naše lepe pesmi „Naprej zastava Slave“, otvoril je zborovanje g. dr. Korošec, kot zastopnik „Slovenskega društva iz Maribora“. Še nikdar nisem otvoril s tolikim veseljem nobenega shoda, kakor današnjega na tem krasnem kosu slovenske zemlje v očigled toliko zavednih in poštenih slovenskih kmetov. Današnje zborovanje je priča, da prodira narodna zavest tudi na levem bregu Drave. To prvo zborovanje na Remšniku nam danes priča, da gre naprej zastava Slave tudi med vami. V prisrčnih besedah pozdravi na to vse došle, v prvi vrsti vrle Remšničane, zavedne kmete iz bližnjih župnij, našega držav. in dežel. poslanca Robiča, poživovalne tamburaše in igralce ter navzoče za narodno stvar vnete akademike.

V imenu Remšničanov se zahvali za prireditve shoda in veselice domači župan gosp. Voglar ter pozdravi prisrčno vse došle goste.

Burno pozdravljen začne govoriti poslanec Robič. Z veseljem sem prišel sem med Vas, in v Vaš lep kraj, dragi mi rojaki. Žal, da ne morem poročati mnogo veselega. Naš političen položaj ni posebno vesel, ker ravna vlada, oziroma njeni uradniki, kateri smo mi tako zvesti sinovi, z nami po mačehovsko. Tudi stanje kmeta, ki je naša glavna opora, je od dne do dne žalostnejše. Vsled pomanjkanja delavcev se kmetije ne morejo tako racionalno obdelovati, nekateri kmetje tudi nimajo smisla za sedanjí čas, ki tako trdovratno zahteva po preobratu tudi v tej stroki, zato hira kmetijstvo. Uradna statistika kaže naprimer, da je bilo na Štajerskem l. 1903 prodanih v tuje, ne kmetijske roke 256 kmetij, l. 1904 že 472, od teh odpade na Spod. Štajersko 140. Dražbenim potom je bilo prodanih na Štajerskem l. 1903 287 kmetij, l. 1904 289, od teh na Spod. Štajerskem 140. To je jasen dokaz, da kmetijstvo hira. (To je tako važna stvar, da bomo o tem priobčili poseben članek. Opomba uredništva). Proti tem propadu pomaga samo združenje.

Nadalje slika nesramno postopanje političnih uradov v Ljutomeru in Ptuj. Tamošnji okrajni glavarji so pravi „šefi nemškutarjev.“ Da ti nemški uradniki pri nas tako ošabno in

brezobzirno nastopajo, smo krivi Slovenci sami, ker smo preponižni. Mi imamo pravico zahtevati v vsakem uradu naš narodni jezik, storiti pa moramo to dostojno in resno pa ne surovo. Čeravno nas hočejo potopiti v morju nemškutarstva, vendar mi napredujemo, kar kaže današnji shod tukaj na slovenski meji. Bog živi Slovence in jih obvari! S temi besedami je sklenil svoj govor, kateremu je sledilo burno odobravanje.

Ko je predsednik shoda vprašal, če ima kedo kakšno vprašanje ali želje do poslanca, oglašil se je k besedi župan remšniški Voglar, ki je izrazil željo, da bi dobil Remšnik vsakodnevno poštno zvezo. Poslanec je obljubil, da bo vse storil, kar je v njegovi moči, da se ta želja izpolni.

Nato povzame besedo g. dr. Glaser iz Maribora. Pod vtisom tega krasnega razgleda na našo lepo slovensko zemljo, ki sem ga gledal raz vaš grič, si ne morem kaj, da ne bi Vam tudi jaz spregovoril nekoliko besed v spodbudo, da ljubite vašo lepo rodno zemljo. „Slovenec, tvoja zemlja je zdrava, za pridne nje lega najprava“, poje naš nepozabni Vodnik. Držite se teh besed. Glejte, za vaš kraj so te besede najbolj primerne. Kdor pošteno in pridno gospodari na svoji zemlji, tistemu gre dobro. Gospod poslanec nam je risal tužno nazadovanje kmetijskega stanu ter navajal različne vzroke za to. Jaz pa trdim, da so posebno v naših pohorskih krajih mnogokrat ljudje sami krivi, če nazadujejo. Tukaj imate lesotržvo in govodorejo, katerim predmetom cena dandanes vedno bolj raste. Gojite ti dve panogi kmetijstva! Držite se starega poštenja in pridnosti naših pradedov kmetov. Glejte, tudi mi vsi izhajamo iz kmečkih hiš, zato ljubimo Vas in Vam hočemo pomagati. Obdržite si te besede v spominu ter delujte z marljivostjo in poštenostjo v svoj in blagor svoje domovine. Bog Vas živi!

Domači g. župnik Podvinski se zahvali prirediteljem shoda, posebno g. dr. Korošcu ter poslancu Robiču kakor tudi vsem govornikom. Priporoča svojim farmanom, naj se držijo teh besed, ki so jih danes tukaj slišali.

V sklepnem govoru se zahvali predsednik shoda g. dr. Korošec v imenu „Slovenskega društva“ vsem govornikom osobito g. poslancu Robiču. Želeč, naj bi mel ta shod obilo sadu, sklene shod z vzklikom: Živej slovenski kmet!

Shod je pozdravil brzojavno g. dr. Jančič, zdravnik v Kozjem s sledečimi besedami: „Buditeljem slovenske zavesti, braniteljem krasnega Remšnika, slava!“

Konec sledi.

je tam jeden rokavičar. A čudno! Ta ulica ni jako oddaljena od njegovega stanovanja, a kočija vozi zelo dolgo. To se mu zdi sumljivo in se ogleda nekoliko po ulici, ker dosedaj je gledal samo šopek cvetja. Pogleda na levo in desno, opazi v svojo žalost, da je s svojo kočijo Bog ve kje. Zraven tega opazi, da ga vsi sprehajaleci na ulici nekako čudno gledajo in se mu posmehujejo. Smešno! Kakor da je zaročnik s šopkom kaka čudna prikazen! Ko se je on jezil na te neumne in otroške ljudi, obstane kočija.

„Tako, gospod Naranič, eyo nas v kovaški ulici“, reče številka 79 h gospodu ženinu.

„Kaj, v kovaški ulici!“ vzklikne ta in vstane, „jaz sem hotel v lovsko ulico“, a hipoma zopet sede, ker se mu je kočijaž nasmejal in dejal:

„Ali gospod Naranič, vi ste gologlavi!“

Naglo se Naranič potiplje po glavi in se tako prepriča, da je rekel kočijaž resnico. Sedaj je vedel, zakaj so ga vsi tako gledali in se mu posmehovali. Začel se je jeziti nad svojo glavo, zakaj ni ničesar občutila, ima li klobuk ali ne.

V naglici je pozabil klobuk doma. Pogleda na uro in uvidi, da nima več časa se vrniti k hiši. Predno kupi rokavice, mora dobiti nekje cilinder. Odloči se, da naprosi enega

v bližini stanujočega prijatelja, naj mu posodi klobuk.

„Počakajte malo“, reče kočijaž, „potem se peljamo v kolodvorsko ulico“, in hipoma oddirja v bližnjo hišo.

Gluhi kočijaž je prečul prvo besedo „počakajte“, in se ni ogledal, ampak oddrdral s svatbenim vozom brez ženina v kolodvorsko ulico. Ravno, ko se je kočija skrila na oglu v drugo ulico, pride gospod Naranič, ki ni našel prijatelja doma.

Radi tega je bil silno jezen, a ko zagleda, kako nori njegov kočijaž brez njega, razljutil se je še huje. Tam kočija brez ženina, a tu ženin brez kočije, gologlav in brez rokavic. O nesrečni dan, kako se boš končal! Kaj bo rekla njegova nevesta, ko ji kočija ne pripelje zaželjenega ženina.

Med tem si je domislil, da se lahko dohiti kočijo, predno pride v kolodvorske ulice. A za to je bilo treba junaško bežati.

Bila je v resnici sijajna slika, ko je debeli ženin Naranič jel bežati s svojima kratkima nogama po živahnih ulicah, preskakujoč z junaškimi skoki vsako mlačico, a vse to gologlav v desnici držeč prekrasni šopek cvetja.

No, na gospico Terezijo, srečno nevesto v kolodvorski ulici, je nezgoda gospoda Naraniča delovala čisto drugače, kakor na ulične šetalce.

## Dopisi.

Lajtersperk pri Mariboru. (Naš občinski urad!) Znano nam je, da naše c. kr. glavarstvo pošilja vsa pisma in razglase dvojezično, tako je tudi gotovo poslalo na občino Lajtersperk. Zadnji razglas, kateri pozivlja ljudstvo glede požara v Tilmiču pri Lipnici na Srednjem Štajerskem, bil je popolnoma nemški. Sedaj Vas vprašam, občinski predstojnik g. Lopič, li ne živite Vi med našim slovenskim ljudstvom, katero bi tudi ta razglas v svojem domačem jeziku rado bralo? Vprašam Vas nadalje, ali živite med samimi Nemci, da samo nemški razglas nabijete? Premislite si, g. Lopič, kaj bi rekli pošteni Nemci, ko bi jim kdo poslal in nabil razglas v nerazumnem jeziku? Takoj bi ga dali odpraviti ter zahtevali v svojem jeziku. Nadalje sem opazil, da je bil ta razglas dvojezičen in da ste slovensko stran nazaj zavili, da je nihče ni mogel brati. Na sredini rasgla zgoraj na sredi je cesarski orel, katerega je tudi videti samo za polovico, kar ga je na nemški strani. Opomnimo Vas, g. Lopič, da nam nabijate od glavarstva poslano razglase tudi v slovenskem jeziku. Zapomnite si, da ima slovenski jezik po članu 19. postave z dne 18. oktobra 1868 jednako in isto pravico kakor nemški v solah, v uradih in v vsem javnem življenju. Mi odločno zahtevamo, da se nam od okrajnega glavarstva poslani razglasi tudi razglašajo v domačem slovenskem jeziku, ker mi hočemo vedeti, kaj nam glavarstvo prepove ali zapove — brez razlike narodnosti. Kmet.

Ormož. (Sokolska slavnost.) Slovan gre na dan. To se je lepo, veličastno pokazalo dne 10. sept. t. l. pri naši slavnosti in skupnem izletu „Murskega sokola“ iz Ljutomera in „Hrvatskega sokola“ iz Varaždina v naš dični Ormož. Množica 5000 ljudi, navdušena za prosep, blagor naše očevine dobitela je iz zelenih slovenjgorijskih gričev, da počasti mile nam goste, mile nam brate in svoje spoštovanje izrazi naši mili materi, materi Sloveniji.

Kruta sila ne bo nas nikdar pomorila; našla je odpor, kateri jasno kaže naši vladi, kako neopravičeno postopa proti nam Slovincem. Vsaki izmed gostov je dobro znal, da je c. kr. okrajno glavarstvo s slavnim Underrainom nam prepovedalo „veselico“, baš Slovenec naj le plačuje dačo, daje vojake, za to je dober, drugih pravic pa mu ne damo, naj bo tlačan. Vedelo je ljudstvo, da je c. kr. namestnija v Gradcu to prepoved kot nezakonito razveljavila, kar pa spet našega ptjskega glavarja ni oviralo, da je „veselico“

Obdana s sorodniki je čakala prihoda svojega ljubega Frana, ali zdelo se je, da se ji pogubi vsa nada in radost. Ura je tekla za uro in oni, ki se je kedaj nahajal v sličnem položaju, kakor gospica Terezija, še morebiti pomni, da tako čakanje traja celo večnost.

Naposled se začuje kočija.

„Evo ga“, vzkliknejo vsi in pohite doli, nasproti Terezini sreči.

Ali ko pridejo doli, se začudijo. Kočija stoji pred vrati, ali v njej ni nikogar.

„Ali kje je gospod Naranič“, začno vsi jadikovati.

V tem pogleda številka 79 v kočijo in se prestraši.

„Za Boga milega, saj menda ni gospod ženin padel iz kočije“, reče ves preplašen kočijaž.

„No, to je lepo“, začno govoriti dekleta, „zaročnik, pa se zgubiti!“

Gospica Terezija stoji zgoraj pri odprtem oknu in posluša vsako besedo, ki ji javlja čudno neprizotnost Frana.

„O mamica, mamica“, začne zdihovati, „to je strašno, Fran se je zgubil, to pomeni nesrečo v zakonu, sedaj se moram onesvestiti.“ A ta nezavest ni dolgo trajala, ker jo je zbudil krik in vik, ki se je slisal z ulice.

(Konec prihodajč.)

drugič prepovedal in to, ko so vse priprave bile skoraj dogotovljene. Okoli dne 1. t. m. bil je še g. dr. Omulec osebno pri glavarstvu in nadkomisar Bouvard, ki je Underraina, bivajočega na zaslužnem dopustu nadomestoval, mu je izrečno rekel, da je „veselica“ v celem obsegu dovoljena. Pa glejte! Isti Bouvard prepove dne 6. septembra zopet „veselico“, od koga je bil v to prisiljen, nam ni znano.

V četrtek, dne 7. sept. bili so že naš vrli dvorni svetnik dr. Ploj, prof. Robič in dr. Grossmann zopet pri c. kr. namestnji v Gradcu in grof Stürgh jim je zopet rekel, da je „veselica“ v celem obsegu dovoljena in je to tudi brzojavnim potom potrdil „Murskemu sokolu“ oziroma njegovemu starosti dr. Chloupeku. Vse to pa njega ni zadrževalo, da je pismeni odlok tako „zvil“, da je dne 10. t. m. to je na dan veselice občinski pisar Gedlička, kateremu je prisostoval nadkomisar Bouvard, „veselico“ zopet prepovedal. Predstavil se je namreč ta gospod Gedlička našemu starosti dr. Geršaku kot vladni pooblaščenec (???) in tedaj moramo smatrati, da je ta tretja prepoved njegova izduha.

Pa slavnost se je itak vršila. Kako to?! Poldan je komaj odzvonilo in akoravno je „veselica“ bila oznanjena „po večernicah“, vrelo je ljudstva od vseh strani in ni še bila ura dve, bil je Ormož poln. In gospoda! To niso bile „barabe“, to so bili kmetje, trdni kmetje, to so bili kmečki fantje in dekleta! Mi smo ponosni! in smemo biti ponosni, ker imamo taki rod! Na obrazu se jim je bralo veselje, čisto veselje. Kako tudi ne? Prišli so pozdraviti svojih mlilih bratov. In slavna vlada dovoli ponižno vprašanje: „Je li zločin, da pozdravi brat brata?!“

Nedogledna množica pričakuje drage nam Ljutomeržane ob „okrajni cesti“ na meji Ormoža. Cesto je Gedlička s štirimi orožniki zasedel. Mi si samo dovolimo vprašanje, katera je cesta, ki jo okraj dela?! Menda naša — ne ormoška!

Pridejo Ljutomeržani, pridejo, voz za vozom — 30. Burni „Na zdar!“ jih pozdravi, nam odzdravi, kliče v nebo, da kaznuje vso krivico, kojo nam naši sovragi zavdajajo! Okrajno cesto so zaprli sokolom, davkoplačevalcem ormoškega okraja!

A čas hiti k sprejemu bratov Hrvatov — sivih sokolov. Peš čez občino Hardek opet v mesto. Hardečka požarna bramba, nje vrli načelnik hardečki župan g. Stanič po domače „Hardečki kralj“, najnaprej — Gedlička, občinski pisar ormoški, z orožniki v ozadju jo razšropi, isto požarno brambo, katera je tri tedne poprej obvarovala Ormož, mesto Ormož strašanskega požara!! Grda, črna ne-hvaležnost!!!

Ljutomerski sokol, požarni brambi hardečka in trgoviška, ljudstva tisoče i tisoče hitimo na dravski most k sprejemu bratov Hrvatov. Nadkomisar Bouvard, pisar Gedlička s 24 orožniki zaprli so most. „Nazaj!“ Pa sokol ne pozna besede „Nazaj!“ ampak vedno naprej. Razburjen hiti starosta dr. Chloupek z njim dr. Grossmann in dr. Kristan k nadkomisarju, razburjen dohiti dr. Magdič, starosta „Hrvatskega sokola“ čez most. Vsi protesti, vsi iskazi ne pomagajo nič — brati Hrvati ne smejo prek! Mine četrť ure, mine drugi četrť. Naše ljudstvo, bilo ga je 4000, se ne gane, stoje kakor skala. Nevarnost je velikanška!! Nato dr. Grossmann: „Vi, g. nadkomisar Bouvard, ste odgovorni za potoke krvi, ki morajo teči!“ Mož je uvidel skrajno nevarnost, uvidel svojo nemoč, je gledal ljudstva neizprosno, jeklen obraz, obledel je in trikrat prepovedana veselica je bila v tretjič dovoljena.

Hiteli so naši najožji bratje Hrvati čez most, „Na zdar“ donel je ob mili Podravini, razlegal se gor in dol in kazal: Podravje je naše in bo uvijek! Krepki pozdrav! in hiteli smo na slavnostni prostor. In to, kar se je zdaj vršilo, to ni bila več „veselica“, kakor smo jo nameravali, to je bila slavnost, tabor ljudstva, ki ni govoril, ki je v srcu nosil svoje blaženo čustvo, navdušenje za svojo mater

Slovenijo. Navdušenje dokipelo je do vrhunca, ko smo gledali menjajoč se „Hrvatskega sokola“ in „Murskega sokola“ natančno proizvajati točko za točko javne telovadbe. Lepo je bilo, čez vse lepo pravi vsaki, kdor je to videl. Vam pa vrli sokoli, lepa hvala in krepki „Nazdar!“

Prosta zabava je bila odmev vsestranskega navdušenja, kar smo čutili v srci, izlili smo v pesem, milo slovensko pesem, ki je jasno — glasno donela v večerni mrak, plula čez nočno ravan, oblila ormoško ozidje in si ga osvojila s svojo čarobno močjo. To je bilo dično, rajsko veselje, slišati zbor g. Schneiderja z njegovimi ljutomerskimi pevci in pevkami. Le iz blagega, čistega slovenskega srca more se izliti tolika slast. Vi pa, dragi Ljutomeržani, morete biti ponosni na svojega Schneiderja in gospodični Repičevi.

Kaj vrolo je odgovarjal Schneiderjevemu zboru zbor akademičnega ferijalnega društva „Bodočnost“ in tudi kmečki zbori niso zaohtajali. Pesem je donela, bili smo veseli.

Slavnemu pripravljalnemu odboru čast, da je v enem dnevu vse toli okusno priredil; dr. Geršaku pa krepki „Nazdar!“ za prepustitev vrta. Največja čast pa gre našim vrlim narodnim gospem in gospodičnam, da je slavnost tako lepo uspela. Več noči poprej že niso spale, da so potrebno priredile, pa so bile zato manj ljubke? manj ljubeznive? Ali ne, ravno nasprotno! Šotor za šotorom bil je oblegan, vsakdo bil je postrežen; jedna je več storila kakor druga, nobena ni zaostala.

Slavni vladi pa srčna hvala za njeno postopanje! Brez vseh teh šikan „veselica“ gotovo ne bi bila tako velikanska, tako impozantna — postopanje vlade pri dravskem mostu je slehernemu odprlo oči; mi hočemo ostaniti pod Avstrijo in nikdar od vlade ne sprejmemo pruskega žezla. Slovenske gorice bile so avstrijske in ostanejo, nikdar pa ne bodo pruske! To je naša zadnja beseda!

**Sv. Križ na Murskem polju.** (Mater sem moral zakopati...) Ob vsakokratnem vročenem mi brzojavu sem se stresel, tokrat pa najhujše: „Mati nevarno bolena, takoj pridi! Pljučnica“. Streslo se mi je srce, kakor da se je kos materine duše odtrgal ter prelil v sinove prsi...

Brzel je konjiček po Savinjski dolini. Upi, pomešani s strahom, so me poganjali proti Celju. Misel je pobijala misel. Dober mesec dni je, kar me je obiskala mati, in sva se peljala po isti cesti oba v morju veselja in zadovoljnosti, toliko sva kramljala, povpraševala, kako doma in kako pri meni. Srečen duhovnik, ko te obišče mati! Le prijazno jo sprejmi, v vsem ustrezni, ne skrivaj je, le v osprednje ž njo; to ne bo baharija, pa če bi bila, gledajo na njo dobrotna nebesa z dopadanjem. Pazi na vsako besedo, ker na tehtnici materinega srca tehta tvoja beseda več ko bratova ali sestrina! — Na progi od Celja do Spielfelda so v sosednjem kupeju peli italijanski delavei v lepih tenorih; ko bi raje molčali, sem menil, kakor sem molčal jaz in molčal zunaj večer. V mestu R. prisledla je sestra. Čim bliže domačega kraja sva bila, tembolj se nama je stiskalo srce.

Sel sem skozi domačo vas, šel rad in nerad. Najraje bi nalašč krenil po daljši poti. Odjužna sapa je nalahko vela. Na desni in levi je vse spalo, pa sanjal sem, da spava življenje, da brsti upanje, ki me je doslej redkokedaj prevarilo. Vstopil sem. V sobi je kakor po navadi, le nekaj se je izpremenilo. Mati je ležala na postelji in na oknu sem zazrl steklenice iz lekarne. Ob strani so sedeli domači, ki so si brisali oči, in pridni sosedi. „Mati, jaz sem!“ „Dobro, dobro!“ Kolika razlika med poprejšnjimi sprejemi in med zdajšnjim! Pogledala me je baje jasneje in bistreje ko prej koga drugega, gotovo zato, da bi s prijaznim pogledom vsaj nekoliko zatajila morečo bolezen, ki ji je bila že tako strašno začrtana na obrazu. „Mati, gospod vas pozdravijo!“ sem djal, in hipna zadovoljnost ji je razjasnila lici. Izpraševal bi... pa vprašanje mi ni hotelo na ustna. Tolažil bi...

pa tolažbe sem sam potreboval in kako naj tolažim to zlato bitje, v katerem sem bil sam iskal tolažbe in vselej tudi našel tolažil toli božajočih, tolažil nedosežnih, mehkih. Obsojati bi začel sebe in druge, ki so jo kdaj razžalili, pa kakor je bila nekdanj le ona edina sodoica med nami otroci in dozdevnim razžaljivcem, tako je tudi zdaj govorila: „Vsem vse odpuščam... le molite za-me, Lojze posebej pa naj za-me mašuje“.

V predsobi sem zvedel natančneje o materini bolezni. V soboto je legla še zdrava spat, po noči pa je začutila v prsih bolešno zbadanje. Drugi dan jo je že v prsih nekaj žgalo, bodlo, rezalo in stiskalo. Sprva jo je posilil suh, a pozneje je jel pritiskati žlezast kašelj. Zavladata je pljučnica.

Ker je bila prejšnji dan spovedana, sem jo drugo jutro obhajal jaz. Tako je želela. S tresočo roko sem dal sveto popotnico na mizo. Žig in nekaj težkega sem začutil v srcu, ko sem govoril besede: „Glejte Jagnje božje...“ Če sin prinese materi sveto popotnico, razradošenja menda ne okusi, pa vendar je v tem nekaj svečano-resnega, milega, pretresujočega.

Zdaj se je začela moja telesna postrežba. Bila je skromna; medtem ko je sestra bolnica prenašala, vzdigovala, delal sem ji z gabrovo vejico hlad in ji sedeč ob postelji odganjal one sitnice, ki delajo bolniku v poletnem času toliko neprijetnosti. Lica so bila voščena, čelo potno, očesne jamice zatemnele, uglobljene. A vendar materine oči niso bile liki pepelnati kupčki, pod katerimi ne tli več nobena iskra ljubezni, ne, oči materine bile so kakor oblački, za katerimi se je skrivalo toplo solnce materine ljubezni.

Ko je zaplul mir po sobi in so mračno-prosojne zavese naredile temo, in je mati zadremala, sem segel urno v prošlost po spominih. Med drugim sem se spomnil, kako je klečala mati pri Sv. Trojici v Slov. goricah pred prebl. Brezmadežno, ko me je dala v prvo šolo v M. in me zapustila s culico jabolk in hlebom domačega kruha in klicala „Tolažnico žalostnih“ na ves glas, ko se ji je zdelo, da mora izjokati zadnjo solzo. Kadar sem prišel domu, me je prišla že na kolodvor objemat v sladkem objemu; včasih se je pa doma skrila v kot, češ išči me. Joj, materine ljubezni ne obseže nobena stvar. Iz materinega srca seže daleč ven, kvišku, na široko. Prej izteko Muri potoki, ko izpuhti vir materine ljubezni; prej ustaviš plaz, ki se je sprožil vrh snežnika in brzi z neodoljivo silo v dolino, ko ustaviš materino ljubezen. Za kapljico radosti, ki jo izprosi svojemu otroku, rada izpije večkrat grenki kelih bolesti. — Molitev materina in domačin pokojni dr. Ivan Križanič ste bili dve brvici, ki ste me vodili do brega boljšega življenja. Seveda tudi ti dve brvici, po kateri sem stopal, bi že zdavnaj prelomili, ko bi jih ne podpirala na tihem in prikrito druga večja moč — previdnost božja. Na previdnost božjo je mater opozoril imenovani rajni gospod, in od tistega časa še prideva k drugi molitvi v moji rojstni hiši še dandanes en očenaš „na čast božji previdnosti“. Malo veselja je doživela moja mati. Pa eno veselje, in to neskaljeno, je uživala, ko sem primiciral. „Izkazal si svoji materi najvišjo in najsvetejšo uslugo, to te naj tolaži“, mi piše prijatelj. Kdo bi starišem ne privoščil tega veselja? Siliti sina v bogoslovje tudi stariši ne morejo in smejo, a le to naj omenim: ko bi nekateri dijaki po dovršenih študijah hoteli presojevati vsa štiri pota, ki ga morejo privedi v vrtnice življenja, objektivno, brez predsodkov, brez neke vsiljene mu mržnje zoper cerkev in duhovenstvo, kar je beleg modernega dijaštva, in bi se imel malo srca, bi se marsikateri četudi še z nepopolnim poklicem odločil za bogoslovje. Ne zabi vendar, da se poklice usovršuje v bogoslovju, ko delujeta milost božja in doma materina molitev. — Spomnil sem se tudi, kako modra je bila moja mati; en pogled zdal je pri njej več ko sto besed. To so besede drugih, zato nisem babač. Mehko, včasih premehko je bilo njeno srce. Bila je mehka kakor v gaju breza; le malo jo zareži

in videl boš, koliko sladkega soka ti izlije iz sebe. In na to stvarico je prišla zdaj pljučnica, kakor večer, ki se spušča na temnih krilih na vasico, kakor jastreb, ki se spušča na golobico.

Prebolela je bolnica krizo, pa prišla je zraven srčna bolezen. Zdravnik je injiciral, z glavo majal. "Še ti me nočeš obraniti?" mi je rekla mati. To mi je zasekalo rano v srcu! Joj, izkapljavati je začelo materino življenje. Izkapljalo je... Ko je odzvonilo Zdravomarijo, smo sirote plakale okoli mrtve matere, odkraja res neutolažljiv plak. Jaz sem ji zatislil oči. Otroci smo z mokro rutico, ko se je truplo že umilo, še enkrat drgnili po materinem licu. Lep običaj to.

Bilo je na praznik Marijinega rojstva. Tega dne ne bo pozabila moja hiša in še ena blaga hiša ne, kjer službuje, ki jo je zadela ista usoda. Lep popoldan je bil, ko se je pomikal spreved po solzni, zadnji poti na pokopališče. Voz, natlačenih z vencmi ni bilo pač pa je verno ljudstvo pletlo nevenljive vence sv. rožnega venca rajni, kakor je pripomnil govornik ob zevajoči jami. Zalujoče potolažil je pevski zbor "da vidmo zopet se nad zvezdami", potem pa je bilo kakor pesnik-rojak toži:

Gruda za grudo pada  
v grob teman,  
v grobu je moja nada,  
san krasan.

(Freuensfeld, Ob grobu 76)

In zdaj, ko ogledujemo materino sliko, se vam, brati in sestre, ne godi kakor se je godilo istemu pesniku, ki je zapel z jokom (Njej, 113).

In tebe ni več, zlata mati?  
Verjeti noče mi srce,  
prostora misli noče dati,  
da si preminila z zemlje.

A. Z.

## Razne stvari.

### Iz domačih krajev.

S pošte. V Trbovljah so se ustanovila 16. t. m. druga pošta, tako da ima Trbovlje sedaj dve pošti. Stara se imenuje Trbovlje I, nova Trbovlje II. Nova pošta ima vsak dan trikrat zvezo s staro pošto potom poštnega pota. Nova pošta bo poslovala za te le kraje: Dobovce, Dolence, Gabersko, Gorence, Ješenovo, Jevšje, Klek, Knezdol, Loke, Ojstro, Ostrenk, Planina, Potok, Podmeja, Prečna, Ravne, Razpotje, Govejpotok, Rovte, Sv. Katarina, Sv. Mark, Sošnje, Trbovlje (kraj) in Zadobje.

**Mariborske porotne obravnave.** Prvi dan, v ponedeljek, dne 18. t. m. sta stala pred porotniki: dopoldne 17-letni Jurij Vojnovič iz Ivankove, ki je bil obsojen zaradi nenravnosti na osem mesecev težke ječe, popoldne je bila obsojena dekla Marija Caf iz Št. Jurija v Slov. gor. zaradi detomora na tri leta težke ječe. V torek se je vršila obravnava proti Francu Ojsteršek, ki je umoril dne 12. maja t. l. Matija Koren iz Orehove vasi in ga oropal denarja. Ojsteršek je bil obsojen na vešala.

**Sv. Ilj v Slov. gor.** Nemški stebri v Šentilju padajo drug za drugim; "daj pa je padla njih glavna upora. Zato tolika razburjenost v "nemškem" taboru. Dobro poznan dopisnik umazane mariborske krote hotel je rajnemu Repniku v spomin zapisati lepe reči; a v svoji preveliki "srčni bolesti" je skoro pozabil na Repnika, a tembolj si je privoščil slovensko duhovščino in celo škofa ne pusti pri miru. Seveda mi navadni ljudje ne moremo razumeti, kako pride duhovščina in celo škof sam v dotiko z Repnikovo smrtjo. Bog je gospodar čes življenje in smrt, tako smo se učili že v šoli. A naši ljubeznivi privandranci imajo seveda svoje nazore... Ko so rajnega, kakor je pri nas lepa navada, ljudje v boleznih obiskovali, se je nekdo izmed njegovih prijateljev strašno razjezil in je rekel, da bi najraje vse "tercijalke" oklofotal in jih vrgel na stezo. In ko se je Repnik dal spovedati, je

rekel zopet dobri prijatelj, da stem dela sramoto "Nemcem". Brez vzroka te govornice gotovo niso nastale. Taki so! Potem so menda res duhovniki krivi in pa "tercijalke", da nemškutarji umirajo... "Bil je naš nasprotnik" — te besede "Slov. Gosp." bile so kakor ognjena strela v razgrete "nemške" glave. Mislimo pa, da se s temi besedami "Slov. Gosp." gotovo nič ni pregrešil zoper spoštovanje, ki smo ga dolžni rajnim. Ali so morebiti tisti naši prijatelji, ki jih je rodila slovenska mati, pa se tega sramujejo; ali so to naši bratje, ki so nam povsod nasprotni in bi nas potopili v žlici vode, ko bi bilo mogoče? Vsa čast rajnemu! Bil je sin priprostitih slovenskih starišev, mirnega značaja in ljubeznjiv do vsacega. Vsak človek pa ima svoje slabosti. In prišli so dobri prijatelji, ki so se mu znali klanjati in ga pridobiti zase. Mož ima denar, to so modre butice hitro spoznale. Šentiljsko nemštvo pa že itak stoji na slabih nogah — treba pomoči... No in kakšna dobra južina — kdo bi se je branil... In zdaj pa je vse to proč! Zato toliko nepotrebne jeze. Če bo treba, še bomo povedali več in bolj jasno!

**Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kedaj odkrito!** Ta pregovor se je uresničil pred kratkim v lepi, a žalibog skoz in skoz ponemurjeni vasi Selnica ob Dravi. Podravska podružnica S. P. D. v Rušah je približno pred 4 leti pribila z dovoljenjem posestnikovem na neki hiši kazipotno tablo z dvojezičnim napisom: Čez Boč k Sv. Duhu 3 h — Ueber Walz nach Hl. Geist 3 h. Čez par dni zgine tabla. Stvar se je naznanila c. kr. orožniški postaji v Rušah, ki je marljivo iskala in povpraševala po ukradeni tabli. Tedanji občinski predstojnik — zdaj ga ni več med živimi — je bil videti pošten Nemeč in se je sam zgražal nad odstranitvijo table. Preiskava ni tedaj ničesar dognala. Letos se je hiša prej imenovanega obč. predstojnika prodala in v neki omari se je našla med starimi pismi dotična tabla. Kako je prišla tabla v županovo hišo, naj si častiti bralci sami razjasnijo. — Toliko pa nas ta slučaj uči, da tudi Nemcu, ki nam kaže še tako pošteno lice, nič ne smemo zapati in se nanj zanesti. Pa ta mož je še vendar bil eden izmed "boljših" Nemcev na levem bregu Drave, kakšni pa še le morajo biti drugi selniški nemčurji!!

**V Ljutomeru je umrl dne 16. t. m. Martin Bračk o,** dolgoletni cerkovnik, v 71. letu svoje starosti. Dolgih 27 let je oskrboval težavno službo cerkovnika v občno zadovoljnost. Pokojnik je bil mož poštenjak, značajan narodnjak in je vestno izvrševal svojo volilno pravico. Zaradi njegove vesele narave in dovzetnosti so ga povsod radi videli. Bodi mu zemljica lahka v sosedstvu neštevilnih župljanov, katerim je kot mežnar posodil zadnjo pot!

**Kmetom ormoškega okraja v premislek.** Ste jih videli v nedeljo, dne 10. sept. ob Sokolski slavnosti te vaše prijatelje, ormoške nemškutarje, kako so z vami ravnali? Vsi veste, kake ovire so nam delali, prej ko smo dobili dovoljenje, da nas obiščejo Murški in Varaždinski Sokol. Videli ste naše Sokole, same krepke kmečke fante! Zakaj se bojijo nemškutarji tako jako ravno teh naših rdečih robačarjev? Zato, ker vedo, da pod rdečo srajco bije srce za naš narod, da teče po žilah zdrava, slovenska kri. Kaj ste si mislili, slovenski kmetje in fantje, ko so Varaždinski Sokoli morali razoglaviti, s čepicami v rokah, rdečo srajco skrito, iti čez dravski most. Ste jih videli te nemškutarje, katere vi red te, ko jim težko zaslužen denar v trgovine in gostilne nosite, kako so pihali po Ormožu v nedeljo, ravno tako, kakor da bi mi bili sami roparji. Kdo je kriv, da se upajo nemškutarji tako z nami postopati? Sami! Zakaj jih sami redite, te nehvaležneže! Slovenski kmet, zavedaj se ob vsaki najmanjši priliki, da te je rodila slovenska mati na slovenski zemlji. Nemškutarju si samo takrat prijatelj, ko mu neseš svoj denar. Če pa hočeš iti na Sokolsko slavnost v Ormož gledat svoje sinove, Sokole, pa te čakajo žandarji in nemškutarji, a

kot prijatelji, kakor si jih videl v nedeljo, dne 10. t. m. Slovenski kmet, ki se zavedaš naše majke, spodbujaj druge mlačneže, tvoje sosede in znance! Na naši rodni slovenski zemlji hočemo in bomo mi Slovenci gospodarji!

**V Kraljeveih župniji Sv. Jurija ob Ščavnici** so bile dne 16. t. m. občinske volitve. V drugem volilnem razredu so dobili narodni kandidati po 26, 25 in 23 glasov — bračkijanci pa komaj 6 glasov; v prvem razredu narodnjaki vsi štirje po 5 glasov, bračkijanci po 2 in 1 glas. Vsa hvala gre zavodnim narodnim volilcem, ki so tako složno volili. Živeli!

**Slovenska zmaga v Ivanjcih.** Iz Ivanjec: Pretekli ponedeljek, dne 18. t. m. vršila se je v naši občini volitev novega občinskega zastopa. Narodna stranka je zmagala v dveh razredih popolnoma, le v prvem razredu je po žrebu prilezel en nasprotnik v odbor. K volitvi prihlačal je tudi g. orehovski Bračk o, ker je mislil, da bo s svojo navzočnostjo naše volilce zbegal, pa zmotil se je grozno, ker smo se ga presneto malo ustrašili. Ko bi naši volilci vedeli prej, da je prišel na volišče brez vsake volilne pravice, zanesli bi ga pod kap, kjer bi si ohladil svoje vroče čelo. Slava vrlim volilcem!

**Slov. Bistrica.** Dne 24. avgusta t. l. je baj nek stekel pes hodil po občini Ritoznoj in okolici in je dne 28. avgusta t. l. neki od istega ogrizajen pes na steklini zbolel in poginil. Mariborsko okrajno glavarstvo je zato zapovedalo v občinah Slov. Bistrica, Gornja in Doljna Polskava, Gornja in Doljna Nova ves, Osel, Črešnjevec, Sv. Martin na Pohorju, Ritoznoj, Šentovec, Kovačev breg, Zgornja Bistrica, Zgornja in Spodnja Ložnica, Cigonca, Gabernik, Kalše, Pokošje in Laporje pasji kontumac še nadalje (do preklica), in sicer za dobo najmanj 3 mesecev.

**Od Velike Nedelje.** Čudne reči se go-dijo pri nas. Ker je tukaj toliko ptujskega mrčesa, zato je tudi to mogoče. Oglejmo si nekoliko "Štajerčeve" pristaše. Bil je ginljiv prizor, ko je dne 12. t. m. nesel nekdo iz Drakšina v spremstvu žandarskega klobuka "dol po placi" križničke drva v grad in favroško koruzo v župnišče. Kaj še bo iz tega sledilo, bom že poročal. — Ko je 15. t. m. imelo bralno društvo veselico, je odtisli bližnji trgovec Škvorc z drugimi Nemci v otok, da se jim ne bi vznemirila nemška (!) kri. — Mihovski "fajerberferajn" je že čisto oslabil. Na cesarjev rojstni dan niti niso prišli k sv. maši, med tem ko je slov. požarna bramba bila polnoštevilna, namreč 32 udov. Ali ni vsem naš cesar vladar? Da bi oživili spet "fajerber", si prizadevajo g. Flucher ustanoviti "štrajhmuziko", da bi si s tem nalovili "fajerberkarov." Pa gre kisló! — "Štajerč" se nahaja v teh gostilnah: pri g. Miklu, ki pride nagovarjat ljudi, da ga naj čitajo; pri g. Dol-lennschecku v Sodincih; pri Pettki v Vičancih; včasih tudi pri Koseji v Senečcih.

Pesničar.

**Iz Št. Jurja ob juž. žel.** V nedeljo, 24. t. m., bode blagoslavljane zastave šentjurskih veteranov. Povabili so veterani bratska društva. Pride tudi celjska bismarkovska godba. Ž njo pa gotovo prikolovrati več hajlovcev celjskih in slavna fakinaža za parado. Šentjurski fantje! Tržani in okoličani! Poslušajte v šentjurski fantje! V četrtek, 14. t. m., ste pokazali, kako vam plameni srce ljubezni do naroda slovenskega. Gotovo vam je na tem ležeče vse, da naš slovenski Št. Jurij ohrani svoj naroden, slovenski značaj — na vsak način! Šentjurski fantje! Ko bi se v nedeljo kdo le drznil zabajlati v našem narodnem šentjursku, povejte istemu fakinu, da v našem slovenskem Št. Jurju nikdo niti ziniti ne sme "hajl!" Branimo naš slovenski narodni šentjur! Naprej zastava Slave!

Šentjurski fant.

**Celjske porotne obravnave.** V torek, dne 12. septembra je stal pred porotniki 18-letni hlapec Anton Spanzel, ki je v gostilni Blodnika v Suhemdolu vdaril s sekuro po glavi Rebernika, ki je komaj okrevl vsled te strašne